

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
ФАКУЛЬТЕТ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ
КАФЕДРА ГУМАНІТАРНОЇ ОСВІТИ

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«ІСТОРІЯ УКРАЇНИ»

ОПП «МАРКЕТИНГ»

спеціальність 075 – Маркетинг
РВО перший (бакалаврський)

Галузь знань: **07 – Управління та адміністрування**
(шифр і найменування галузі знань)

Розробник: Баран І. В., доцент, кандидат історичних наук

Львів 2022

АНОТАЦІЯ КУРСУ

У межах зазначеного курсу здобувачі вищої освіти формують інтегральну та загальну компетентності, а саме формують уявлення про Україну та українство через призму українського державо- та націотворення в процесі історичного розвитку.

Програма навчальної дисципліни складається з 2 розділів (16 тем):

1. Українські землі від найдавніших часів до початку ХХ ст.
2. Україна у ХХ–ХХІ ст.: суспільно-політичні трансформації.

ТРИВАЛІСТЬ КУРСУ

4 кредити (120 год.): 42 год. аудиторної роботи, 78 год. самостійної роботи.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Історія України» є вдосконалення гуманітарної підготовки здобувачів вищої освіти та виховання гідного громадянина-патріота України на основі формування цілісного об'єктивного уявлення про основні ментально-філософські, історико-політологічні та суспільно-економічні факти, процеси, явища української історії; суть історичного процесу, роль історичних персоналій у його творенні; шляхи та етапи розвитку історичних процесів на українських землях.

Основними завданнями вивчення дисципліни є набуття студентом наступних компетентностей:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК14. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Результати навчання:

Р15. Діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних принципів маркетингу, поваги до культурного різноманіття та цінностей громадянського суспільства з дотриманням прав і свобод особистості.

Р18. Демонструвати відповідальність у ставленні до моральних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства у професійній маркетинговій діяльності.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (зміст):

Розділ 1. Україна від найдавніших часів до початку ХХ ст.

Тема 1. Формування держави на українській землях у найдавніші часи. Київська Русь.

Тема 2. Галицько-Волинська держава.

Тема 3. Українські землі в складі Великого князівства Литовського та Речі Посполитої. Формування козацтва.

Тема 4. Національно-визвольна війна під проводом Б. Хмельницького. Утворення Козацької держави.

Тема 5. Україна наприкінці 50–80-х рр. XVII ст. Руїна.

Тема 6. Україна у XVIII столітті. Обмеження та ліквідація автономії.

Тема 7. Українські землі у XIX ст.: між двома імперіями.

Розділ 2. Україна у ХХ–ХХІ ст.: суспільно-політичні трансформації.

Тема 8. Україна напередодні та в період Першої світової війни.

Тема 9. Україна в добу національної революції (1917-1920-ті рр.).

Тема 10. Україна між двома світовими війнами (1918-1939 рр.).

Тема 11. Україна у період Другої світової війни (1939-1945 рр.).

Тема 12. Україна у другій половині 1940-х – 1960-х рр. «Хрущовська відлига».

Тема 13. Україна в роки «застою» та «перебудови» (1964-1990 рр.).

Тема 14. Незалежна Україна: становлення та розвиток.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ НАВЧАЛЬНО-АУДИТОРНА РОБОТА

Навчально-аудиторна робота є основною складовою навчального процесу, яка визначає форму та зміст процесу вивчення навчальної дисципліни. Основними видами навчально-аудиторної роботи з дисципліни «Історія України» є лекція та семінар.

ЛЕКЦІЯ – вид навчально-аудиторної роботи, основна форма навчальних занять, що визначає зміст та ідейно-мисленнєву спрямованість навчального процесу. Мета лекції полягає у смислового наповненні дисципліни «Історія України» у відповідності до хронології історичних процесів, специфіки історичних фактів, аналізу суспільно-історичних явищ.

Лекцію необхідно не лише уважно слухати, а й конспектувати. У зошиті студент повинен вказати тему лекції, план, виділити основні проблеми, висновки, пояснення, причинно-наслідкові зв'язки. Рекомендовано конспектувати частину цитат, які використовує лектор, та роботи на полях посилання на джерело. У конспекті слід виокремлювати поля, де слід фіксувати додаткову літературу, важливі або контраверсійні з огляду на актуальність факти, висловлювання, терміни.

Якісно написаний конспект стане незамінним засобом для правильної та результативної організації процесу вивчення дисципліни, виконання тестових завдань, підготовки до написання реферативних та контрольних робіт.

СЕМІНАРСЬКЕ (ПРАКТИЧНЕ) ЗАНЯТТЯ – вид навчально-аудиторної роботи. Передбачає розгляд окресленої у межах плану навчальної дисципліни проблеми (питання) із залученням додаткового (окрім лекційного) навчального матеріалу, літератури та джерел.

Орієнтиром у підготовці до семінарського заняття є план. Здобувачі вищої освіти повинен усвідомити поставлене перед ним завдання, ґрунтовно опрацювати матеріал підручників та посібників, залучаючи конспект лекцій, документи, монографії (іншу джерела тощо).

З метою розширення та засвоєння нового термінологічного апарата, процесів, явищ, потрібно використовувати довідники, словники, енциклопедії. Рекомендовано створити власний термінологічний словник (в окремому чи робочому зошиті з дисципліни).

Конспектування є важливою складовою підготовки до семінару.

Джерела бажано читати в повному обсязі, можливе опрацювання окремих автономних частин твору.

У конспекті слід записувати головні думки, цифрові дані, на основі яких можна складати діаграми, схеми, таблиці. При конспектуванні доцільно: – виокремити в 2/3 зошита для конспектування, 1/3 – для винесення основних дат, суперечливих питань;

– використовувати скорочення;

– робити акценти (! – винятково важливе питання; ? – суперечливе питання тощо).

Одним із елементів роботи на семінарі є доповідь (на основі тез чи плану).

Виступ основного доповідача має обмежуватися в часі (7-10 хв.). Доповнення – до 5 хв. Конспект може використовуватися студентом як основа для доповіді, проте з метою зачитати цитати, статистичні дані тощо.

У доповіді повинно бути ґрунтовно розкрито суть питання, обґрунтовано його зв'язок з сучасністю, регіональними особливостями (за потреби). Під час доповіді бажано використовувати візуальні методи (проекти, презентації, репродукції тощо). Візуалізація сказаного доповідачем підвищує інтерес до обговорюваної проблематики. Доповідь має завершуватися висновками та узагальненнями.

Кожна тема семінарського заняття доповнюється додатковими реферативними роботами, що поглиблюють зміст семінару.

Тема реферату обирається відповідно до плану, обов'язково посилатися на джерела. Наступний елемент доповіді – актуальність теми, її практичне значення, ступінь висвітлення у спеціальній літературі. При висвітленні особливо гострої дискусійної теми слід чітко визначити суть проблеми, обґрунтувати власне бачення. Доцільно за потреби використати ілюстративний матеріал. Реферат слід писати на основі якісної джерельної бази, ступінь розкриття теми, науковість висновків, зв'язок із сучасністю. Реферат має бути оформлений відповідно до зразка.

САМОСТІЙНА РОБОТА охоплює матеріал, що може бути освоєний здобувачами вищої освіти самостійно. Самостійне вивчення матеріалу передбачає освоєння тематичної літератури, підготовку письмових робіт, контрольних робіт, виконання тестових завдань:

МЕТОДИ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ:

1. Анотація прочитаної літератури.
2. Відповіді на контрольні питання. Тестування.
3. Запис звичаїв, обрядів, ритуалів свого краю тощо.
4. Написання реферату.
5. Консультації, підготовка та збір матеріалу для написання реферату.
6. Конспектування джерел, літератури до семінарських занять.
7. Робота в навчально-методичному кабінеті (чи бібліотеці).
8. Робота в Інтернеті.

ТЕСТУВАННЯ дає можливість оцінити знання фактологічного матеріалу й основних теоретичних проблем курсу, вміння порівнювати історичні події. Тестування є достатньо об'єктивною формою контролю знань, а, отже, й показником неупередженого оцінювання.

Завдання для самостійного вивчення навчальної дисципліни

№ з/п	Назва теми
1	Феодальна роздробленість Київської Русі. Боротьба з кочовиками.
2	Галицько-Волинська держава: особливості формування, розвитку та причини занепаду.
3	Берестейська церковна унія: причини та наслідки.
4	Березневі статті 1654 року. Наслідки союзу з Московією для української державності.
5	Обмеження автономії України за гетьманування І.Брюховецького, Д.Многогрішного та І.Самойловича.
6	Руська трійця. Революція 1848-1849 рр. Головна Руська рада та її значення. Діяльність народовців і москвофілів на західноукраїнських землях.
7	Реформи в Російській імперії у 1860-1870-х рр.
8	Діяльність народовців і москвофілів на західноукраїнських землях.
9	Українські політичні партії Східної Галичини і Перша світова війна.
10	Західноукраїнські землі між двома світовими війнами.
11	Карпатська Україна – на шляху до незалежності.
12	Внутрішня та зовнішня політика України 2000-х рр.

ПЛАН ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ «ІСТОРІЯ УКРАЇНИ»

№ з/п	Тема, питання що вивчаються	К-сть годин
Розділ 1. Україна від найдавніших часів до поч. ХХ ст.		
1	Тема 1. Формування держави на українській землях у найдавніші часи. Київська Русь. Доісторичне минуле України. Перші державні утворення у східних слов'ян. Становлення та розвиток Київської Русі. Прийняття християнства та його значення.	1
2	Тема 2. Галицько-Волинська держава. Феодальна роздробленість та розпад Київської Русі. Боротьба з кочовиками. особливості формування, розвитку та причини занепаду Галицько-Волинської держави	1
3	Тема 3. Українські землі в складі Великого Князівства Литовського та Речі Посполитої. Формування козацтва Звільнення українських земель від татаро-монгольської залежності. Соціально-економічне становище українських земель під владою Великого Князівства литовського. Виникнення українського козацтва. Експансія Польщі на українські землі. Люблінська і Берестейська унії. Селянсько-козацькі повстання проти польської шляхти кінця XVI – першої половини XVII ст.	1
4.	Тема 4. Національно-визвольна боротьба українського народу під проводом Б. Хмельницького. Утворення Козацької держави (Гетьманщини) Причини та хід національно-визвольної війни. Ліквідація польсько-шляхетського режиму і становлення козацької держави. Зовнішня політика Б.Хмельницького. Наслідки союзу з Московією для українського державотворення.	1
5.	Тема 5. Україна наприкінці 50–80-х рр. XVII ст. Руїна. Політика гетьмана І.Виговського. Гадяцька угода та її наслідки. Ю. Хмельницький і його договір з Московією. Поділ України. Діяльність П.Дорошенка у напрямку об'єднання Правобережної України з Лівобережною. Обмеження автономії України.	1
6.	Тема 6. Україна у XVIII столітті. Обмеження та ліквідація автономії України. Гетьманування І.Мазепи. Конституція П.Орлика. Російська політика обмеження Гетьманщини та її ліквідація. Знищення Запорізької Січі та ліквідація козацтва. Гайдамацький рух на Правобережжі та його значення.	1

7.	Тема 7. Українські землі в ХІХ ст.: між двома імперіями. Перші прояви національного пробудження і відродження. Діяльність Кирило-Мефодіївського братства. Національно-культурне відродження на західноукраїнських землях. Руська трійця. Революція 1848-1849 рр. Головна Руська рада та її значення. Реформи в Російській імперії. Громадсько-політичні рухи та організації другої половини ХІХ ст. на Наддніпрянщині (громадівський рух, «українофільство») та західноукраїнських землях (народовці, москвофіли, радикали). Культурно-освітні товариства	1
<u>Розділ 2. Україна у ХХ-ХХІ ст.: суспільно-політичні трансформації</u>		
8.	Тема 8. Україна напередодні та в роки Першої світової війни. Україна під час російської революції 1905-1907 рр. Ставлення української громадськості до Першої світової війни в Наддніпрянській Україні та Галичині. Політика царизму в окупованій Галичині. Українсько-польська конфронтація в Галичині. Українське Січове стрілецтво та його роль у визвольній боротьбі. Становище України наприкінці війни	1
9.	Тема 9. Україна в добу національної революції 1917-1920-х рр. Утворення Центральної Ради. Відносини Центральної Ради з Тимчасовим урядом Росії. Проголошення незалежності УНР. Боротьба з більшовицьким наступом. Взаємини між Центральною Радою та країнами Антанти і Четвертого союзу. Брестський та його наслідки. Гетьманат П.Скоропадського. Внутрішня політика Директорії. Більшовицький наступ. «Отаманщина». Поразка УНР. Розпад Австро-Угорщини та створення ЗУНР. Злука з УНР. Українсько-польська війна та її наслідки для ЗУНР. Історичне значення боротьби за незалежність 1917-1920-х рр.	1
10.	Тема 10. Україна між двома світовими війнами (1918-1939 рр.) Формування УРСР та особливості входження СРСР. Українізація та НЕП. Політичні репресії 30-х рр. ХХ ст. Колективізація і Голодомор 1932-1933 рр. Західноукраїнські землі між двома світовими війнами. Асиміляційна політика Польщі. Український національний рух. Становище українських земель в складі Румунії та Чехословаччини. Карпатська Україна.	1
11.	Тема 11. Україна у період Другої світової війни (1939-1945 рр.). Причини та передумови Другої світової війни. Пакт Молотова-Ріббентропа. Включення західноукраїнських земель з УРСР у складі СРСР. Окупація України німецько-фашистськими військами. Акт відновлення української державності 30 червня 1941 р. і його значення. Нацистський окупаційний режим в Україні. Рух опору. Втрати України в Другій світовій війні. Україна у міжнародному співтоваристві.	1
12.	Тема 12. Україна в другій половині 1940-х – 1960-х рр. «Хрущовська відлига». Територіальні зміни та зміни в складі населення України після війни. Поява УРСР на міжнародній арені. Післявоєнна відбудова та ідеологічний наступ сталінізму проти української інтелігенції. Хрущовська десталінізація. Критика культу особи Сталіна і поява шістдесятників в УРСР. Хрущовські експерименти в економіці. Кінець «хрущовської відлиги».	1
13.	Тема 13. Україна в роки «застою» та «перебудови» (1964-1990 рр.). Спроба реанімації сталінізму. Реформування економіки і формування «радянського» народу. Дисидентський рух на Україні. Політика русифікації та її наслідки. Горбачовська перебудова та її результати. Перші ознаки політичного плюралізму в Україні. Народний рух України за перебудову. Культурно-національне відродження.	1
14.	Тема 14. Незалежна Україна: становлення та розвиток. Передумови та зміст «Декларації про державний суверенітет». Акт проголошення незалежності України. Проблеми державного будівництва 1990-х рр. Соціально-економічний і політичний розвиток України 2000-х рр. Революційні події 2004-2005, 2013-2014 рр. Російсько-українська війна та кристалізація української ідентичності. Здобутки України на міжнародній арені.	1
	Разом	14

**ПЛАН СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ
З ДИСЦИПЛІНИ «ІСТОРІЯ УКРАЇНИ»**

№ з/п	Тема; питання, що вивчаються	К-сть годин	К-сть Балів
Розділ 1. Україна від найдавніших часів до поч. XX ст.			
1	Тема 1. Формування держави на українській землях у найдавніші часи. Київська Русь. Доісторичне минуле України. Перші державні утворення у східних слов'ян. Становлення та розвиток Київської Русі. Прийняття християнства та його значення.	2	2
2	Тема 2. Галицько-Волинська держава. Феодальна роздробленість та розпад Київської Русі. Боротьба з кочовиками. особливості формування, розвитку та причини занепаду Галицько-Волинської держави.	2	3
3	Тема 3. Українські землі в складі Великого Князівства Литовського та Речі Посполитої. Формування козацтва Звільнення українських земель від татаро-монгольської залежності. Соціально-економічне становище українських земель під владою Великого князівства Литовського. Виникнення українського козацтва. Експансія Польщі на українські землі. Люблінська і Берестейська унії. Селянсько-козацькі повстання проти польської шляхти кінця XVI - першої половини XVII ст.	2	4
4.	Тема 4. Національно-визвольна боротьба українського народу під проводом Б. Хмельницького. Утворення Козацької держави (Гетьманщини) Причини та хід національно-визвольної війни. Ліквідація польсько-шляхетського режиму і становлення козацької держави. Зовнішня політика Б.Хмельницького. Наслідки союзу з Москвою для українського державотворення.	2	4
5.	Тема 5. Україна наприкінці 50–80-х рр. XVII ст. Руїна. Політика гетьмана І.Виговського. Гадяцька угода і її наслідки. Юрій Хмельницький і його договір з Москвою. Поділ України. Діяльність П.Дорошенка у напрямку об'єднання Правобережної України з Лівобережною. Обмеження автономії України.	2	4
6.	Тема 6. Україна у XVIII столітті. Обмеження та ліквідація автономії. Гетьманування І.Мазепи. Конституція П.Орлика. Російська політика обмеження Гетьманщини та її ліквідація. Знищення Запорізької Січі та ліквідація козацтва. Гайдамацький рух на Правобережжі та його значення.	2	4
7.	Тема 7. Українські землі в XIX ст. Перші прояви національного пробудження і відродження. Діяльність Кирило-Мефодіївського братства. Національно-культурне відродження на західноукраїнських землях. Руська трійця. Революція 1848-1849 рр. Головна Руська рада та її значення. Реформи в Російській імперії. Громадсько-політичні рухи та організації другої половини XIX ст. на Наддніпрянщині (громадівський рух, «українофільство») та західноукраїнських землях (народовці, москвофіли, радикали). Культурно-освітні товариства.	4	4
			25 балів
Розділ 2. Україна у XX-XXI ст.: суспільно-політичні трансформації			
8.	Тема 8. Україна напередодні та в роки Першої світової війни. Україна під час російської революції 1905-1907 рр. Ставлення української громадськості до Першої світової війни в Наддніпрянській Україні та Галичині. Політика царизму в окупованій Галичині. Українсько-польська конфронтація в Галичині. Українське Січове стрілецьтво та його роль у визвольній боротьбі. Становище України	2	3

	наприкінці війни.		
9.	Тема 9. Україна в добу національної революції 1917-1920-х рр. Утворення Центральної Ради. Відносини Центральної Ради з Тимчасовим урядом Росії. Проголошення незалежності УНР. Боротьба з більшовицьким наступом. Взаємини між Центральною Радою та країнами Антанти і Четвертного союзу. Брестський та його наслідки. Гетьманат П.Скоропадського. Внутрішня політика Директорії. Більшовицький наступ. «Отаманщина». Поразка УНР. Розпад Австро-Угорщини та створення ЗУНР. Злука з УНР. Українсько-польська війна та її наслідки для ЗУНР. Історичне значення боротьби за незалежність 1917-1920-х рр.	4	4
10.	Тема 10. Україна між двома світовими війнами (1918-1939 рр.) Формування УРСР та особливості входження в СРСР. Українізація та НЕП. Політичні репресії 30-х рр. XX ст. Колективізація і Голодомор 1932-1933 рр. Західноукраїнські землі між двома світовими війнами. Асиміляційна політика Польщі. Український національний рух. Становище українських земель в складі Румунії та Чехословаччини. Карпатська Україна.	2	4
11.	Тема 11. Україна у період Другої світової війни (1939-1945 рр.). Причини та передумови Другої світової війни. Пакт Молотова-Ріббентропа. Включення західноукраїнських земель в УРСР. Окупація України німецько-фашистськими військами. Акт відновлення української державності 30 червня 1941 р. і його значення. Нацистський окупаційний режим в Україні. Рух опору. Втрати України в Другій світовій війні. Україна у міжнародному співтоваристві.	2	4
12.	Тема 12. Україна в другій половині 1940-1960-х рр. «Хрущовська відлига». Територіальні зміни та зміни в складі населення України після війни. Поява УРСР на міжнародній арені. Післявоєнна відбудова та ідеологічний наступ сталінізму проти української інтелігенції. Хрущовська десталінізація. Критика культу особи Сталіна і поява шістдесятників в УРСР. Хрущовські експерименти в економіці. Кінець «хрущовської відлиги».	2	3
13.	Тема 13. Україна в роки «застою» та «перебудови» (1964-1990 рр.) Спроба реанімації сталінізму. Формування «радянського» народу. Дисидентський рух на Україні. Політика русифікації та її наслідки. Горбачовська перебудова та її результати. Перші ознаки політичного плюралізму в УРСР. Народний рух України за перебудову. Культурно-національне відродження 1980-х рр.	2	3
14.	Незалежна Україна: становлення та розвиток. Передумови та зміст «Декларації про державний суверенітет». Акт проголошення незалежності України. Проблеми державного будівництва 1990-х рр. Соціально-економічний і політичний розвиток України 2000-х рр. Революційні події 2004-2005, 2013-2014 рр. Російсько-українська війна та кристалізація української ідентичності. Здобутки України на міжнародній арені.	2	4
			25 балів
	Разом	28	50 балів

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

1. *Усне опитування (фронтальне, індивідуальне, детальний аналіз відповідей студентів).*
2. *Письмова аудиторна та позааудиторна перевірка – підготовка рефератів, презентацій, контрольні роботи (з конкретних питань тощо) або тести*

Види контролю: поточний контроль, проміжна та семестрова атестація.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне опитування /тестування та самостійна робота														Підсумковий екзамен	Сума		
Розділ 1							Розділ 2								50	100 балів	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14				
CE 1 – CE 7							CE 8 – CE 14										
25 б.							25 б.										

T1, T2 ... – теми лекційного курсу.

CE 1, CE 2... – теми семінарських занять.

Відпрацювання пропущених занять здобувачами вищої освіти здійснюється згідно «Положення про порядок відпрацювання здобувачами вищої освіти Львівського національного аграрного університету пропущених лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять».

Здобувач вищої освіти представляє конспект з пропущеної теми лекційного курсу та опрацьований теоретичний матеріал (контрольна робота чи тестові завдання) з відповідної тематики. Самостійне вивчення навчальної дисципліни за вищевказаними темами передбачає також підготовку рефератів, доповідей, презентацій (максимальна кількість балів - 5 за одну тему, але не більше 10 б. за весь курс дисципліни).

Форма підсумкового контролю успішності навчання: екзамен.

КРИТЕРІЇ ПОТОЧНОГО ОЦІНЮВАННЯ

Поточне оцінювання здійснюється за кожним завданням в межах розділів. Оцінюються і завдання, виконувані в аудиторії, і завдання, виконувані під час самостійної роботи. Протягом вивчення дисципліни здійснюється самоконтроль. Загальні критерії оцінок: «відмінно» – здобувач вищої освіти виявив всебічні, систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни, передбаченого програмою; опрацював основну та додаткову літературу, рекомендовану програмою; проявив творчі здібності у розумінні, логічному, стислому та ясному трактуванні навчального матеріалу; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності. «добре» – здобувач вищої освіти виявив систематичні та глибокі знання вище середнього рівня навчального матеріалу дисципліни; продемонстрував уміння легко виконувати завдання, передбачені програмою; опрацював літературу, рекомендовану програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності. «задовільно» – здобувач вищої освіти виявив знання навчального матеріалу дисципліни в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; виконав завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною літературою, що зазначена у програмі; припустив значну кількість помилок або недоліків у відповідях на запитання співбесіди, тестування, при виконанні завдань тощо, які може усунути самостійно. «незадовільно» – здобувач вищої освіти не має знань зі значної частини навчального матеріалу; припускає принципові помилки при виконанні більшості передбачених програмою завдань.

**Питання з дисципліни
«ІСТОРІЯ УКРАЇНИ»,
які виносяться на екзамен**

1. Найдавніша історія України через призму археології (проаналізуйте основні археологічні об'єкти).
2. Соціально-політичний розвиток західноукраїнських земель у XIII – XIV ст.
3. Внутрішня політика Ярослава Мудрого.
4. Київська Русь доби становлення (перші князі).
5. Русь у X ст.: особливості політичного та культурного розвитку.
6. Державне будівництво в Галицько-Волинському князівстві за Данила Галицького.
7. Внутрішня політика гетьмана І.Виговського.
8. Внутрішня політика гетьмана Б.Хмельницького.
9. Внутрішня політика гетьмана І.Мазепи.
10. Зовнішньополітична діяльність Ярослава Мудрого.
11. Зовнішньополітична діяльність гетьмана І.Виговського.
12. Зовнішньополітична діяльність гетьмана Б.Хмельницького.
13. Селянсько-козацькі повстання кінця XVI – поч. XVII ст.: причини, хід та наслідки.
14. Зовнішньополітична діяльність гетьмана І.Мазепи.
15. Діяльність гетьмана П.Сагайдачного.
16. Діяльність гетьмана П.Дорошенка.
17. Середньовічне місто.
18. Українські землі в складі Великого князівства Литовського.
19. Гетьманщина: адміністративний поділ та система влади доби Б.Хмельницького.
20. Гетьманщина: адміністративний поділ та система влади у XVIII ст.
21. «Руїна»: причини та наслідки.
22. Соціальний та політичний розвиток Гетьманщини в другій половині XVII ст.
23. Церковна унія XVI ст.: суть та наслідки.
24. Міждержавні договори Б.Хмельницького та їх наслідки для України.
25. Українські землі в складі Речі Посполитої.
26. «Коліївщина»: причини та наслідки.
27. Західноукраїнські землі у XIX ст.
28. Культурно-просвітницькі товариства та політичні організації на західноукраїнських землях XIX – поч. XX ст.
29. Лібералізація суспільно-політичного життя в період «відлиги»: форми та методи.
30. Сучасна українська партійна система: етапи формування.
31. «Воєнний комунізм» та НЕП (порівняльний аспект).
32. УНР: адміністративний поділ, система влади.
33. Особливості радянізації західноукраїнських земель у 1939-1941 рр.
34. Соціально-політичне та економічне становище УРСР у період «перебудови».
35. УНР: адміністративний поділ та система влади у 1917-1918 рр.
36. Соціально-політичне та економічне становище в УРСР у 1930-х рр.
37. Внутрішньополітична діяльність Директорії.
38. Зовнішньополітична діяльність Директорії.
39. Карпатська Україна: державотворчий аспект.
40. Соціально-політичний та економічний розвиток України в 1990-х рр.
41. Українська повстанська армія: ідеологія, структура, методи.
42. Соціально-політичне та економічне становище в УРСР у період «відбудови».
43. Українське державотворення та суспільно-економічний розвиток у 1990-х рр.
44. Легіон УСС та його значення для державотворчого процесу на західноукраїнських землях у 1918-1919 рр.
45. Репресивна політика Польщі та СРСР проти українського населення у 1930-х рр. (порівняльний аспект).
46. Українська революція 1917-1921 рр. Основні етапи та історичне значення.
47. Правозахисний рух в УРСР.

48. Спільний похід армії УНР та УГА 1919 рр.: особливості та наслідки.
49. Соціально-політичний розвиток українських земель у XVIII ст.
50. Соціально-політичне та економічне становище західноукраїнських земель у міжвоєнних Чехословаччині та Румунії.
51. Соціально-політичний розвиток українських земель у XIX ст.
52. Репресивна політика Польщі та СРСР проти українського населення у 1930-х рр. (порівняльний аспект).
53. «Горбачовська перебудова» та Україна.
54. Соціально-політичне та економічне становище в УРСР у період «відлиги».
55. Соціально-політичний та економічний розвиток України в першій декаді 2000-х рр.
56. Соціально-політичне та економічне становище в УРСР у період «відбудови».
57. Ідеологія націоналізму та її значення для українського державотворення в історії та на сучасному етапі.
58. Соціально-політичне та економічне становище в УРСР у 1930-х рр.
59. Західноукраїнські землі в період Першої світової війни.
60. УРСР: адміністративний поділ та система управління.
61. «Самвидав» як маркер політики лібералізації періоду «відлиги».
62. Внутрішньополітична діяльність УЦР.
63. Сучасна українська партійна система: етапи формування.
64. Більшовицький переворот в Росії та його наслідки для України.
65. Внутрішня політика сучасної України.
66. Створення УРСР: політико-правовий та економічний аспекти.
67. «Отаманщина»: причини та наслідки.
68. Українське державотворення та суспільно-економічний розвиток у 1990-х рр.
69. Внутрішня політика доби Гетьманату.
70. Революційні події в Росії 1905-1907 рр. та їх вплив на Україну.
71. Нацистський окупаційний режим в Україні.
72. Соціально-політичний та економічний розвиток України в період президентства Л.Кучми.
73. Наддніпрянина: суспільно-політичний, економічний та культурний розвиток (XIX ст.).
74. Український національний рух опору під час Другої світової війни.
75. Найбільші битви на території України в період Другої світової війни.
76. Від УРСР до держави Україна: діяльність на міжнародній арені.
77. Соціально-політичне та економічне становище західноукраїнських земель у міжвоєнній Польщі.
78. «Революція на граніті» та «Революція гідності» (порівняльний аспект).
79. Гетьманат: адміністративний поділ, структура та методи влади.
80. УНР: адміністративний поділ та система влади.
81. Охарактеризуйте та дайте оцінку діяльності українського дисидента (на вибір).
82. Охарактеризуйте та дайте оцінку діяльності видатного представника української військово-політичної еліти поч. XX ст.
83. Охарактеризуйте та дайте оцінку діяльності українського політичного діяча
84. Охарактеризуйте та дайте оцінку діяльності українського політичного діяча другої половини XVIII ст.
85. Охарактеризуйте та дайте оцінку діяльності видатного представника української політичної еліти першої третини XX ст.
86. Охарактеризуйте та дайте оцінку діяльності українського політичного діяча XVI ст.
87. Охарактеризуйте та дайте оцінку діяльності українського політичного діяча XVII ст.
88. Охарактеризуйте та дайте оцінку діяльності українського політичного діяча X – поч. XI ст.
89. Охарактеризуйте та дайте оцінку діяльності українського політичного діяча першої половини XX ст.
90. Охарактеризуйте та дайте оцінку діяльності видатного представника української політичної еліти 1980-х –1990-х рр. XX ст.

Рекомендована література

Базова

1. Баран І.В., Юрчук О.Ф. Історія України : перша половина ХХ століття. Львів: Галицька видавнича спілка, 2019. 185 с.
2. Бойко О.Д. Історія України: навч. посіб. 3-тє вид., доп. К.: Академвидав, 2012. 688 с.
3. Історія України : посібник / За ред. Г.Д. Темка, Л.С. Тупчієнка. К.: «Академія», 2008. 480 с.
4. Україна: новітня історія (1945-1991 рр.) / За ред. В. Барана. Л. : НАН України; Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича, 2003. 669 с.
5. Новітня історія України (1900-2000) : підручник / А.Г. Слюсаренко, В.І. Гусєв, В.П. Дрожжин та ін. К. : Вища шк., 2000. 663 с.
6. Юрчук О.Ф. Історія України (1917-1945) : навч. посібн. Львів : СПОЛОМ, 2011. 148 с.

Допоміжна

1. Баран І.В. Юрчук О. Ф. Історія України та української культури. Методичні рекомендації до самостійного вивчення матеріалу студентами ОКР «Бакалавр» денної форми навчання усіх спеціальностей. Львів: ЛНАУ, 2017. 52 с.
2. Барановська Н. Україна: утвердження незалежної держави (1991-2001) / Н.П. Барановська, В.Ф. Верстюк та ін. К.: Альтернативи, 2001. 703 с.
3. Білас І. Репресивно-каральна система в Україні 1917–1953 : суспільно-політичний та історико-правовий аналіз : у 2 кн. Кн. 1. К. : «Либідь», 1994. 448 с.
4. Гунчак Т. Україна : перша половина ХХ століття: Нариси політичної історії. К. : Либідь, 1993.
5. Дорошенко Д. Нарис Історії України. Львів: Світ, 1990. 572 с.
6. Історія України та її державності : навчальний посібник / Кер. авт. кол. Л.Є. Дещинський. Львів: Львівська політехніка, 2009. 476 с.
7. Історія України / кер. кол. Ю. Зайцев. Вид. 4-тє. Л.: Світ, 2003. 520 с.
8. Крип'якевич І. Історія України. Л.: Світ, 1999. 520 с.
9. Полонська-Василенко Н.Д. Історія України : у 2-х т. Т. 2. Від середини ХVІІ століття до 1923 року. К.: Либідь, 2002. 608с.
10. Субтельний О. Україна. Історія. К. : Либідь, 1991. 509 с.

Інформаційні ресурси

Бібліотечно-інформаційні ресурси – [книжковий фонд](#), періодика та фонди на [електронних носіях](#) бібліотеки ЛНУП, державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек та інших наукових бібліотек України.

Електронні інформаційні ресурси мережі Інтернет з переліком сайтів:

[Електронні ресурси] режим доступу:

<http://www.uahistory.cjb.net/>

<http://www.uarmy.com.ua>

<http://history.franko.lviv.ua>

Форма підсумкового контролю успішності навчання (**визначається робочим навчальним планом**)

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ») В АУДИТОРНИЙ ЧАС

Курс передбачає роботу в колективі. Здобувачі вищої освіти під час лекційних занять ведуть конспект з відповідної теми. Під час заняття або ж в кінці лектор ставить питання, веде діалог з аудиторією для кращого засвоєння теоретичного матеріалу. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача. У процесі виконання індивідуальних завдань слід дотримуватися норм академічної доброчесності.